

16 kwietnia 2026 r.

Konflikt na Bliskim Wschodzie – wpływ na badanie sprawozdania finansowego

W związku z toczącą się od 28 lutego tego roku wojną na Bliskim Wschodzie zwracamy uwagę na ewentualne konsekwencje dla sprawozdań finansowych i badań tych sprawozdań finansowych.

Toczący się konflikt wpływa na gospodarkę na całym świecie, ma również znaczenie dla wielu podmiotów prowadzących działalność w Polsce. Przykładowo:

- wzrost cen ropy może powodować obniżenie rentowności i wynikający z tego potencjalny spadek wartości aktywów,
- ograniczenia w transporcie mogą powodować zaburzenia w łańcuchu dostaw i utrudnienia w realizacji różnych zobowiązań i obowiązków, na przykład realizacji kontraktów,
- spadek wartości aktywów ulokowanych na Bliskim Wschodzie lub działalności (spółek zależnych) prowadzonych w tym regionie,
- zmiany kursów walut wpływające na wartość aktywów i zobowiązań oraz rentowność,
- spadek popytu,
- pogorszenie spłacalności należności spowodowane problemami odbiorców dotkniętych konsekwencjami wojny.

Lista ta jest przykładowa i nie jest wyczerpująca. W odniesieniu do każdego klienta badania należy rozważyć wpływ wojny indywidualnie, na podstawie zrozumienia jednostki i jej działalności.

Wojna rozpoczęła się 28 lutego, a jej pierwsze negatywne efekty pojawiły się w marcu. W związku z tym to, w jaki sposób wydarzenia te wpływają na sprawozdanie finansowe, a w konsekwencji na prowadzone badania w powiązaniu z KSB 560¹, zależy od tego, na jaki dzień bilansowy są one sporządzane.

Sprawozdania finansowe sporządzane na dzień bilansowy **31 grudnia 2025 roku**:

- Zgodnie z MSR 10 i KSR 7 wojna jest zdarzeniem po zakończeniu okresu sprawozdawczego niewymagającym korekt ujęcia, wyceny i prezentacji **aktywów, zobowiązań, wyników**, ponieważ nie dostarcza dowodów na istnienie określonego stanu na dzień bilansowy. Jednak jeżeli wpływ wojny na działalność spółki jest istotny, należy to ujawnić w informacji dodatkowej, na przykład:
 - wpływ na wartość aktywów, zobowiązań i wyniku po dniu bilansowym;
 - uzasadnienie, dlaczego zdaniem kierownictwa ten wpływ nie jest istotny w okolicznościach, gdy użytkownicy sprawozdania finansowego mogą oczekiwać znaczących skutków dla działalności jednostki.
- Wojna może mieć znaczenie dla oceny **kontynuacji działalności**, którą ocenia się z uwzględnieniem zdarzeń po dniu bilansowym. Kierownictwo jednostki powinno wziąć pod uwagę skutki działań wojennych w swojej analizie i odpowiednio odzwierciedlić jej wyniki w sprawozdaniu finansowym:
 - poprzez sporządzenie sprawozdania finansowego przy braku założenia kontynuacji działania,

¹ [Krajowy Standard Badania 560 – „Późniejsze zdarzenia”](#)

- poprzez sporządzenie sprawozdania finansowego przy założeniu kontynuacji działania, ale ujawnienie istotnej niepewności lub
- jeśli taka istotna niepewność nie istnieje, nie ujawnianie jej. W takim wypadku może jednak istnieć konieczność przedstawienia uzasadnienia takiego osądu, jeżeli działalność jednostki może w oczach użytkowników sprawozdania finansowego być potencjalnie narażona na negatywne skutki wojny.
- Działania wojenne, w zależności od okoliczności konkretnej jednostki, mogą stanowić zdarzenia lub warunki, które mogą budzić poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuacji działalności. Jeśli takowe zostaną rozpoznane przez biegłego rewidenta, powinien on przeprowadzić procedury przewidziane przez par. 16 KSB 570 (Z)².
- W wyniku przeprowadzonych procedur biegły rewident ocenia skutki dla sprawozdania z badania. Jeżeli biegły rewident stwierdzi, że przyjęcie założenia kontynuacji jest słuszne, jednak występuje istotna niepewność, powinien ocenić, czy została ona wystarczająco ujawniona w sprawozdaniu finansowym. Jeśli tak jest, powinien on w sprawozdaniu z badania zwrócić uwagę na odpowiednią notę w sprawozdaniu finansowym zawierającą ujawnienie tej informacji (par. 22 KSB 570 (Z)). Jeśli ujawnienie dotyczące istotnej niepewności jest nieodpowiednie, jest to podstawa do wyrażenia opinii negatywnej lub z zastrzeżeniem (par. 23 KSB 570 (Z)). W przypadku niesłuszności przyjęcia przez kierownictwo założenia kontynuacji, biegły rewident wyraża opinię negatywną (par. 21 KSB 570 (Z)). W niezwykle rzadkich sytuacjach, jeśli występuje wiele istotnych niepewności, które są znaczące dla sprawozdania finansowego jako całości, biegły rewident może uznać, że właściwa jest odmowa wyrażenia opinii (par. A33 KSB 570 (Z)).
- Nawet jeśli nie występuje istotna niepewność w kwestii kontynuacji, zapewnienie rzetelnego i jasnego obrazu jednostki może wymagać uwzględnienia w sprawozdaniu finansowym okoliczności, które mogły wskazywać na istotną niepewność oraz uzasadnienia osądu kierownictwa, że taka niepewność nie istnieje. Biegły rewident ocenia, czy takie ujawnienie jest wystarczające i jeśli stwierdzi, że nie jest, ocenia wpływ takiej nieprawidłowości na swoją opinię (par. 20 KSB 570 (Z)).
- W przypadku, gdy kierownictwo nie dostarcza biegłemu rewidentowi wystarczających informacji, pozwalających mu na dokonanie oceny osądów kierownictwa, może wystąpić ograniczenie zakresu, które w zależności od istotności i rozległości może skutkować wyrażeniem opinii z zastrzeżeniem lub odmową wyrażenia opinii.

W odniesieniu do sprawozdań finansowych sporządzanych na dzień bilansowy **31 marca 2026 roku** lub późniejszą datę rozważania na temat kontynuacji działania są takie same, jednak wojna jest już zdarzeniem mającym miejsce w okresie sprawozdawczym. W konsekwencji należy je uwzględnić w ocenie prawidłowości wyceny i prezentacji pozycji bilansu i wyniku, przede wszystkim w testach na utratę wartości aktywów trwałych, możliwej do uzyskania ceny sprzedaży zapasów, strat kredytowych oraz rezerw.

² [Krajowy Standard Badania 570 \(Z\) – „Kontynuacja działalności”](#)